

Trair a niz il potenzial

La regenza prenda posiziun tar l'incumbensa parlamentara da deputà Oliver Hohl

DA MARTIN CABALZAR / FMR

■ **Ils proprietaris d'abitaziuns secundaras èn ina gruppa gronda e relevanta per il Grischun. En in'incumbensa parlamentara pretenda il deputà Oliver Hohl da la regenza in pachet da mesiras per meglierar l'integraziun e per trair a niz il potenzial da persunas che possedan abitaziuns secundaras en il Grischun.** En sia argumentaziun da l'incumbensa – sustegnida da 45 consignants – constatescha *Oliver Hohl* (pbd, Cuir) che la construcziun d'abitaziuns secundaras saja il motor da la conjunctura en las regiuns muntagnardas.

80 000 abitaziuns da vacanzas

Il grond dumber da var 80 000 abitaziuns secundaras en il Grischun na saja betg mo ina sfida, mabain er ina schanza considerabla. Per ordinari sajan persunas che possedian abitaziuns secundaras persunas cun autas entradas, bain scoladas e mobilas. Ellas hajan perquai da porscher bler per il svilup economic en ils territoris da muntogna, numnadain ideas innovativas, iniziativa privata ed investiuziuns. Tranter quests proprietaris da chasas ed abitaziuns dettia bleras persunas cun in'activitad da gudogn independenta, interpretidiers innovativs e persunas cun contacts en Svizra ed en l'exteriur.

Sco che Hohl constatescha daventia per persunas ch'han in'activitad da gudogn e che possedan in'abitaziun da vacanzas adina pli attractiv da passentar dapli temp en il domicil secundar gist era grazia a las novas furmas da lavur cun la digitalisaziun.

Co integrar meglier proprietaris dad abitaziuns secundaras – sco a Falera?

MAD

In'ulteriura gronda schanza saja er il fatg che la generaziun dal «babyboom» cuntanschia ils proxims onns la vegliadetgna da pensiun. «Questas persunas pensiunadas da nov èn libras en la tscherma dal domicil, disponan da bler chapital, èn fitg activas e tschertgan novs champs d'activitad suenter la vita professunala», constatescha Hohl. Grazia a lur relaziuns savens emoziunalas cun il domicil secundar hajan ellas da princip er ina tscherta prontezza da s'engaschar là. Quai dentant mo, sch'ellas na vegnan betg mo consideradas sco «vatgas da latg», mabain era stimadas e respectadas. Hohl è persvadi che «respect ed interess

vicendaivel da progredir cuminaivla-main furman la basa per ina convivenza futura».

Integar ils dimorants secundars

Tenor ils signaders da l'incumbensa essan nus dumandads da prender mesiras concretas per integrar pli ferm persunas che possedan abitaziuns da vacanzas en il Grischun en nossa societad. Nus stuain pudair profitar pli fitg da lur resursas a favur da noss chantun e da nossas vischnancas ed ins possia forsa schizunt motivar quellas persunas da transferir lur emprim domicil en il Grischun. Hohl è conscient ch'ina buna part da quellas me-

siras stoppia vegnir realisada sin palanca communal, el è dentant er da l'avis ch'il chantun stoppia surpigliar dapli responsabladad sin ses agen champ da cumpetenza e sustegnair las vischnancas en lur stentas d'integrar talas persunas en la societad indigena.

La regenza è pronta d'acceptar l'incumbensa cun tschertas midadas

La regenza constatescha che l'incumbensa s'occupia oravant tut d'in pensum che stat en cumpetenza da las vischnancas e da las organisaziuns turisticas e ch'eventualas mesiras stoppian vegnir realisadas da quellas. Il chantun possia agir mo en moda subsidiara. Tant pli ch'ils incumbensaders na giavischian expressivamain betg ina spustada en direcziun dal chantun. La regenza renconuscha expressivamain la muntada ed ils merits dals dimorants secundars, saja quai en connex cun las expensas da consum en las fatschenzas localas u lur engaschament sin il champ da sport e cultura sco era il sustegn dal mastergn regional cun construir, renovar e mantegnair las immobiglias secundaras. La regenza vul instituzionalisar il dialog cun ils proprietaris d'abitaziuns secundaras en il rom da scuntradas periodicas. Ella vul era profitar da la proxima dieta da vischnancas per sensibilisar ellas per ils basegns dals segunds dimorants ed animar da rinforzar il dialog. Sch'il basegn saja cumprovà da vart da las vischnancas saja la regenza pronta d'elavurar ina basa per sclerir ils basegns vicendaivels e proponer e priorisar mesiras concretas ch'èn realisablas «en vista giuridica, tecnica e temporal».